

Offentligt samråd En modernare och enklare jordbrukspolitik

SAMMANFATTNING

Viktiga fakta:

322 916 dokument (inklusive breda offentliga kampanjer)

1 423 ståndpunktsdokument

58 520 svar på frågeformuläret på nätet:

- o **21 386 bönder (36,5 %)**
- o **27 893 privatpersoner (47,7 %)**
- o **9 241 organisationer (15,8 %)** däribland privata företag, myndigheter, bransch-, näringslivs- och yrkesorganisationer, icke-statliga organisationer och plattformar samt forskningsinstitut och universitet.

Stort allmänintresse för jordbruk, landsbygd och den gemensamma jordbrukspolitiken

Det offentliga samrådet om en modernare och enklare jordbrukspolitik bekräftar det stora allmänintresset för jordbruk, livsmedel och den gemensamma jordbrukspolitiken. Bland de **322 916 dokumenten** finns breda organiserade kampanjer och **58 520 svar på frågeformuläret på nätet** från enskilda och organisationer samt **1 423 ståndpunktsdokument**.

Det här gensvaret överträffar förväntningarna och deltagandet är klart högre än vid tidigare samråd om den framtida gemensamma jordbrukspolitiken (under den offentliga debatten 2010 inkom 5 700 dokument).

Ännu viktigare var att EU-kommissionen med detta offentliga samråd kunde samla in **bredast möjliga spektrum av synpunkter och frågor** om EU:s jordbruk och **bredda diskussionen om den gemensamma jordbrukspolitiken och inkludera allmänheten**.

Det stora intresset i samhället visar återigen att jordbruket och den gemensamma jordbrukspolitiken rör hela det europeiska samhället och att den gemensamma jordbrukspolitiken även påverkar andra grupper än lantbrukarna.

En stark gemensam jordbrukspolitik på EU-nivå

Resultatet av det offentliga samrådet visar det stora intresset för att behålla en **gemensam EU-politik för jordbruk och landsbygdsutveckling**. Man är överens om att **den gemensamma jordbrukspolitiken har ett mervärde**.

De viktigaste skälen som anges till att det behövs en gemensam jordbrukspolitik på EU-nivå är att lika villkor måste råda på den inre marknaden och att det finns gränsöverskridande utmaningar som livsmedelstrygghet, miljö och klimatförändringar (där har mer än 90 % av uppgiftslämnarna svarat ja). Andra skäl handlar om att det behövs en gemensam ståndpunkt på internationell nivå (83 %), att det behövs ekonomisk, social och territoriell sammanhållning i hela EU (86 %) och att det behövs en gemensam ram för att dela bästa praxis (91 %). Det finns också ett brett stöd för en gemensam budget eftersom det anses mer effektivt (62 %).

Vidare är de olika aktörerna överens om att EU är den lämpliga nivån för att begränsa och anpassa sig till effekterna av klimatförändringarna (85 %), bidra till en hög miljöskyddsnivå i hela EU (73 %), motverka osäkerheter på marknaden (67 %) och främja tillgången till hälsosamma kvalitetsprodukter (62 %). Jordbrukarnas åsikter skiljer sig från privatpersonernas åsikter när det gäller hur man ska säkerställa en skälig levnadsstandard för jordbrukarna, se till att konsumenterna får tillgång till mat till skäliga priser och utveckla landsbygden.

Man är enig om att det behövs åtgärder från EU:s sida (och man är tydligt emot en åternationalisering av politiken), men de organiserade aktörernas ståndpunkter avviker när det gäller hur ansvaret ska fördelas mellan EU och medlemsstaterna. Vissa aktörer efterlyser mer flexibilitet på nationell och regional nivå så att politiken kan genomföras enligt de lokala behoven, medan andra organisationer vill ha kraftfullare insatser på EU-nivå för att säkerställa lika villkor.

Framtida utmaningar

I det offentliga samrådet framhålls **skälig levnadsstandard för jordbrukarna och belastning på miljö och naturresurser (begränsning och anpassning)** som de tre viktigaste utmaningarna som EU står inför på jordbruks- och landsbygdsutvecklingsområdet.

Samtidigt visar samrådet att allmänheten är väl medveten om att jordbrukarnas inkomster ligger på en lägre nivå än EU-genomsnittet (88 %), att jordbrukarna får en begränsad andel av det pris konsumenterna betalar (97 %) och att jordbrukare inom EU omfattas av strängare krav än jordbrukare utanför EU (87 %). Tillgång till mark och låg lönsamhet utpekades tydligt som de viktigaste hindren för dem som vill bli jordbrukare.

När det gäller specifika miljöutmaningar prioriterar uppgiftslämnarna (både jordbrukare och övriga) tydligt skyddet av den biologiska mångfalden, minskad markförstöring och en mer hållbar användning av bekämpnings- och gödselmedel.

En enklare och effektivare politik

De som deltog i det offentliga samrådet anser att den **nuvarande gemensamma jordbrukspolitiken enbart i viss utsträckning har lyckats möta dessa utmaningar (57 %)**. De olika kategorierna av uppgiftslämnare (jordbrukare, privatpersoner och

organisationer) delar denna uppfattning.

Alla kategorier (jordbrukare, privatpersoner och organisationer) har också svarat negativt på frågan om i vilken utsträckning den nuvarande gemensamma jordbrukspolitiken lyckats möta miljöutmaningarna (63 %).

Onödig byråkrati och otillräckligt fokus på hållbarhet hålls ofta fram som de viktigaste problemen eller hindren för att den nuvarande politiken ska kunna nå upp till målen. Samtidigt pekar man ut miljöanpassning samt ansökningar och kontroller av stöd som mest krångligt och komplicerat. Generellt efterlyser man minskat administrativt krångel och färre blanketter för jordbrukare och offentlig förvaltning.

Olika uppfattningar om ekonomin och miljön ...

På frågan om **vilken jordbrukarens viktigaste uppgift är** kom två olika åsikter fram. Jordbrukarna själva anser att de är ansvariga för att leverera hälsosamma, säkra och diversifierade produkter i tillräcklig omfattning. Privatpersonerna ser också jordbrukarna som leverantörer av hälsosamma och säkra produkter, men anser också att producentrollen går hand i hand med ett ansvar för att skydda miljön och garantera djurens hälsa och välbefinnande.

De här olika synpunkterna avspeglas också i hur man ser på **målen för den gemensamma jordbrukspolitiken**. Jordbrukarna fokuserar på hur de kan få en skälig levnadsstandard, medan privatpersonerna mer uppmärksammar tillgången till hälsosamma kvalitetsprodukter och hög miljöskyddsnivå.

Uppgiftslämnarna har också olika åsikter om vilken roll den gemensamma jordbrukspolitiken spelar för **kommissionens tio prioriteringar för 2014–2020**. Jordbrukarna anser att den gemensamma jordbrukspolitiken bör riktas in mer på att stimulera investeringar, tillväxt och sysselsättning och på att stärka EU:s inre marknad, medan privatpersonerna uppmärksammar begränsningen av och anpassningen till effekterna av klimatförändringarna samt förnybar energi.

... och de nya behoven i samhället

I det offentliga samrådet bekräftades behovet av att lägga större fokus inom den gemensamma jordbrukspolitiken på de nya behoven i samhället, utöver de redan kända målen för ekonomi och miljö.

Djurens välbefinnande, ekologiskt jordbruk och kvalitetsprodukter ingår bland kraven på nya mål för den gemensamma jordbrukspolitiken. Konsumentskydd och integrerade hälsokrav nämns också i de skriftliga synpunkter som lämnats av deltagare som inte är jordbrukare och av vissa aktörer.

Enighet om behovet av en modernare och enklare jordbrukspolitik

Uppgiftslämnarna var överens om att det behövs inkomststöd till jordbrukarna (66 %), att jordbrukarnas ställning i värdekedjorna bör förbättras (96 %), att stöd bör ges till riktade investeringar (81 %) och att politiken måste ta mer hänsyn till miljö och klimat (77 %).

På frågan om vilka kriterier som bör användas för fördelning av direktstöd föredrog jordbrukarna klart ersättning till jordbrukare i områden med naturliga begränsningar/områden med högt naturvärde, med stödtak för stora stödmottagare, och stöd till unga jordbrukare. Privatpersonerna anser att metoder som har den största miljönyttan och små producenter bör prioriteras när direktstöd fördelas.

Vatten (kvalitet och kvantitet), markskydd och biologisk mångfald anses vara de viktigaste miljömålen inom den gemensamma jordbrukspolitiken. Vid sidan av detta anses de viktigaste åtgärderna mot klimatförändringarna vara minskade växthusgaser, koldioxidlagring och koldioxidbindning, anpassning till klimatförändringar och en diversifiering av jordbrukssystemen. På det här området är jordbrukarna generellt överens om att den gemensamma jordbrukspolitiken skulle vara enklare om det fanns större valfrihet när det gäller miljöåtgärder.

När det gäller konkreta förslag till förenkling är aktörerna klart överens om de positiva effekterna av att minska överlappningarna mellan landsbygdsutveckling och andra insatser inom EU:s jordbrukspolitik (69 %), öka användningen av databaser och teknik (fjärranalys, smarttelefoner) för att minska inspektionerna på gårdarna (62 %) och öka användningen av e-förvaltningstjänster (63 %).

Nästa steg

Svaren från det offentliga samrådet kommer tillsammans med en sammanfattning av resultatet att publiceras här:

https://ec.europa.eu/agriculture/consultations/cap-modernising/2017_sv

Resultatet av det offentliga samrådet på nätet kommer tillsammans med andra samråd att ligga till grund för ett meddelande om en modernare och enklare jordbrukspolitik och en konsekvensbedömning av den gemensamma jordbrukspolitikens framtid.

Synpunkter som mottas vid det offentliga samrådet kan inte betraktas som EU-kommissionens officiella ståndpunkt.